

# valencia semanal

La revista  
del  
País Valencià

**Alacant**  
**HABLAN LO**  
**POLITICO**

**Els  
PAVESOS  
es confessen**



**ESTATUTO  
GALLEGO:  
La guillotina  
de UCD**

**Padre Díez Alegria:  
El Papa es un reaccionario**

# Els Pavesos es confessen

El tercer LP del grup Els Pavesos és al carrer, amb el suggestiu títol València-Estambul-Costantinopolis. Amb una mica de nostàlgia per la València perduda, amb no poca ironia i amb tota la follia que posen en el que fan. Aquests dies han estrenat un muntatge musical al València-Cinema, un show com els que ja no se fan. A Joan Monleón i Merxe Banyuls els ha fet confessar **Rafael VENTURA MELIÀ**, i aquestes són les seues confessions.

**C**ARREGATS amb el vestuari del nou muntatge musical i més carregats encara d'il·lusions arribaven al teatre València Cinema Els Pavesos. No els manquen els nervis, però se senten segurs del seu esforç, del que ofereixen al públic, i segurs d'eixe públic. «Tindrem un èxit», diu Monleón.

Joan Monleón i Merxe Banyuls són tot el que queda dels primers Pavesos, un grup de folk d'anar per casa, d'aficionats que va eixir con una escrescència incòmoda en una falla d'un carrer qualsevol. Pel grup han passat nombrosos cantants i músics. Alguns que s'han cansat, altres que han canviat de formació. Sols Merxe i Monleón segueixen. Ells són el motor d'Els Pavesos.

Joan Monleón —té una pinta inconfundible— és gras i d'uns quaranta anys. En porta ja uns quants en el món de l'espectacle. «Jo vaig començar tard.» No sap per què no va descobrir abans la seua vocació de showman. Una casualitat el va traure de la seua xocolateria «La holandesa». «Tots som botiguers. La botiga és una bona escola per a aprendre a tractar el públic. La Merxe també és botiguera.» Ail Els botiguers de la ciutat... Però n'hi ha de tot; l'existència d'Els Pavesos ho demostra. No ha abandonat la botiga. «Perquè de la cançó no es pot viure», afegeix. Se'l veu madur, però amb unes ganes i unes forces increïbles. No es cansa mai aquest homenot. «Però note que estic més madur perquè estic més mollet.» Amb el temps ha millorat, ha après més coses. «La veterania és un grau i són molts anys de xafar l'escenari. Ara sent més la

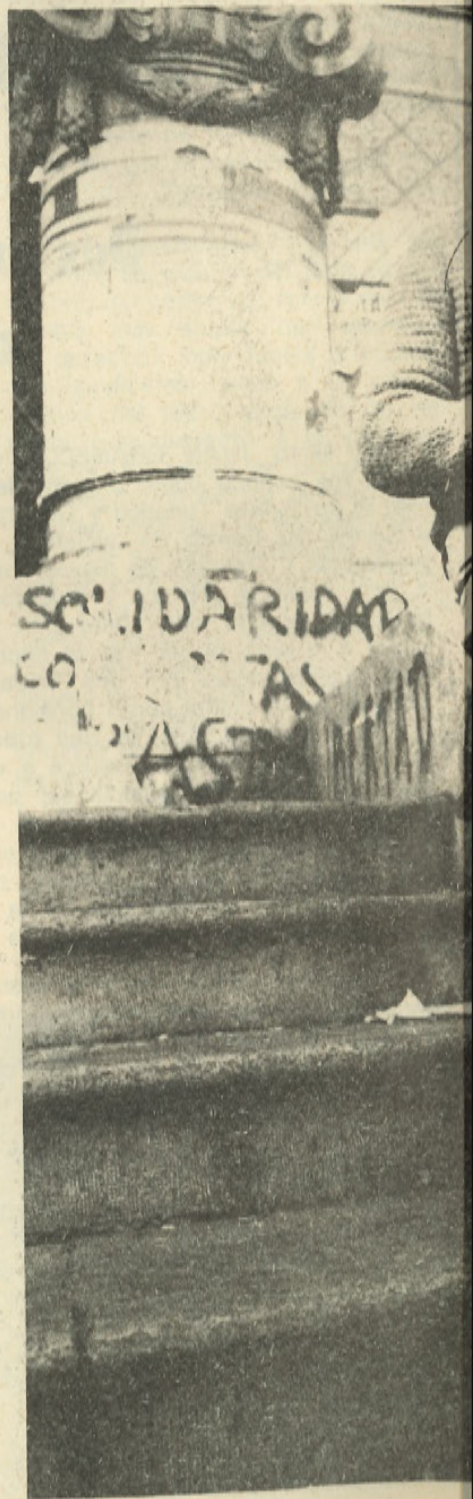
Si treballarem a Madrid  
al Ministeri ens ajudaria  
(Monleón)

responsabilitat, la preocupació de fer-ho millor. Diguem el que diguen, si no tinguera eixa preocupació no seguiria actuant, no muntaríem aquest show. M'haguera quedat tranquil·lament a casa. Un artista s'ha de superar sempre. Nosaltres tractem d'eixir d'eixa mediocritat ambiental en la qual, segons alguns, ens movem.»

## ESTIMEM EL NOSTRE PUBLIC

La Merxe no es trobava bé. Tenia mal de cap. «Sempre que he d'estrenar me fa mal el cap.» La Merxe tampoc es cansa, ha aguantat al costat de Monleón. «Tinc més moral que l'Alcoià; sóc una Gèminis i tinc doble personalitat. Sóc capaç d'aguantar el que ningú no aguanta. Si seguim és per gust i per masoquisme, per interessos econòmics i per divertiment.» Els crítics s'han clavats molt amb la Merxe: què té de bo i què té de dolent la Merxe? «La meua virtut és que no sé fer res, res. Per això me tenen enveja i ràbia. No sóc guapa, ni sé cantar, ni sé ballar. Mira, ni tan sols tinc marmelles...; no puc ser una dona objecte. Segons Renau, l'origen del meu èxit és que no tracte de

Torraiva-Valenzuela



# Unión Musical Española, S. A.

(ANTES CASA DOTESIO)

En nuestros establecimientos encontrará la mejor exposición de España en pianos e instrumentos de banda. Estas son nuestras

marcas:  
YAMAHA - STEINWAY SONS - FORSTER - BLUTHNER - GEYER -  
RONISCH - GAVEAU - ZIMMERMANN - ERARD - PLEYEL -  
SCHIMMEL - KNIGHT - STEINBERG - HUPFELD - BENTLEY - BUFFET  
CRAMPON - SELMER - NOBLET - BESSON ENGLAND - SONORA -  
ROTT.

Paz, 15. VALENCIA. Tel.: 321 28 07 - 321 27 10



**MELOMANOS**  
TODO EN MUSICA

**DISCOS Y CASSETTES**

SUECA N.º 13 TELEFONO 373 07 82 VALENCIA (6)

- IAN HUNTER  
«Yosire Never  
Alone With a  
Schizophrenic»  
600 pesetas.
- QUICO  
I M.º DEL MAR  
«Per Corpus  
al Romea»  
600 pesetas.
- JOAN BAEZ  
«Honest Lullaby»  
600 pesetas.

**concretllibres**

PURÍSSIMA, 13  
TEL. 287 44 58  
GANDIA

**TEGOT**  
fotocopias  
a 2 ptas.

PL. TAMARIT OLMOS, 18  
(detrás del clínico)

PASAJE B. MORET, 7  
(esquina autopista barcelona)

MANUEL CANDELA, 72  
(esquina prol. paseo al mar)

VALENCIA · 10

*Casablanca*

**PARA PASAR  
LA TARDE  
DEL DOMINGO**



**A PARTIR  
DE LAS 6,30**



fer les coses com els homes. Segon Renau, això és perquè tinc la figa al cap.» Una explicació molt de Renau, que alguns consideraran destarifada i non sancta.

Però no sols s'han clavats amb Merxe. Els Pavesos han rebut esbatussades de tots els costats, de dreta i d'esquerra. «Molta gent pensa que el que nosaltres fem no és cultura. Potser passaran segles fins que reconeguen la nostra vàlua. Quan Joanot Martorell va escriure *Tirant lo Blanch*, segur que la gent creia que estava escrivint un llibre menor, de divertiment. I quan Jaume Roig va escriure *L'Espill*, què pensaven? Diuen que improvisem. La Comèdia de l'Art en Itàlia es basava en la improvisació.» Però no tot són crítiques desfavorables.

«Per part del públic sempre hem merescut una gran estimació. Nosaltres també estimem el nostre públic. I no és pels diners que podem guanyar. Als preus que treballem... Jo arribe de seguida al públic; la bona lliga amb el públic la note només eixir.» Joan Monleón té plena confiança amb el públic i sap com fer-se amb ell. «Jo sóc com els actors de Fellini, natural, humà. M'han comparat amb Frigoli.» La Merxe està convençuda que Joan Monleón «és únic. És un monstre. Que si se me menja en escena? Bé. Ell destaca més que jo i jo no tracte mai de xafar-li-la.» La Merxe accepta aquest segon pla. Però bé sap que ella és imprescindible. Quin és el seu paper? «Quan s'ha de crear un nou espectacle, quan hem de fer o triar cançons, jo opine. De vegades n'hi ha coses que no m'agraden. I m'han de convèncer. N'hi ha cançons que no les veig...»

### SON MOLTS ANYS DE LLUITAR

La gent del món de l'espectacle es queixa de què no els hi va bé. «Treballem amb uns recursos infames. És una heroicitat el que fem. I no rebem ajut de ningú. Estem segurs que si treballàrem a Madrid el Ministeri de Cultura ens ajudaria», diu Monleón. I la Merxe afegeix que «el món de l'espectacle és molt dur. Aquestes no són condicions per a treballar. Quan anem pels pobles ens ix de miracle. A veure si aquestes xi-



ques que han arribat ara al poder posen algun remei. Jo un dia aniré a l'Ajuntament i a la Diputació a veure si me fan cas. Són molts anys de lluitar, de fer País. Ja és hora de què pugam treballar amb algun tipus de recolzament. Abans perquè estaven els feixistes, que ens feien la punyeta —fins i tot ens volien portar a la presó—, i ara perquè n'hi ha massa coses en les quals pensar.»

No sé si Els Pavesos nasqueren progressistes, però és de veres que han tingut problemes i que no estan ben vists per la bona societat, o per la dreta. «Nosaltres som políticament incoherents, com la vida. Crec que els polítics també són incoherents. Ells no ho tenen més clar, ja s'hi veu. Nosaltres tenim un feble per l'esquerra. I resultem revolucionaris. El que fem és una desmitificació. Què creus que pensa de nosaltres la dreta? Els Pavesos hem estat i som populars. Tot el que fem és popular. Jo abans creia que tenia clar això de l'art popular; ara ja no. He sentit dir moltes badocades al respecte. Tenim teòrics que es posen a parlar i quan acaben la gent ho té menys clar que al començament.» La Merxe té una càrrega d'ironia, uns comptes pendents, i sap pegar quan vol.

### SÓC LA PRIMERA VEDETTE (MONLEÓN)

Monleón no pot estar callat. Quan la Merxe parla, ell intervé, ara i adés, fent comentaris i afegits. Monleón ens diu com és el nou espec-

tacle del València-Cinema. «Els textos els ha creat Cèlia Camps —tota una dama del teatre—, amb idees nostres, partint de les nostres improvisacions. La banda musical és en part del disc i en part noves cançons que hem fet exprofés. Els arranjaments són de Jordi Reig, un mestre que és un producte musical típicament valencià. En aquest espectacle col·laborem catorze persones. Des del temps de Cèlia Gàmez no es feien espectacles tan luxosos. Els decorats són preciosos, amb el Potemkin en *gay*, amb el Queen Amparyn. I els vestuaris ja els veus..., de fantasia! Jo vaig de mariner, d'aviador... En aquest espectacle tenim *boys*, però no tenim coristes; amb la Merxe



ja ba vé. I jo, que sóc la primera vedette... Anem a jugar-nos els milions de pessetes, tots els guanys d'aquest estiu. No sabem si els recobrem. Però la cançó necessita que la gent s'arrisque. Per desgràcia no hi ha productors que se la jugen. Alguns diuen que si ells faran açò o allò, i a la fi no fan res.» Monleón no diu cap mentida: va a ser un gran espectacle, un gran show dels que ací no se veuen.

Com els tracten els mitjans d'informació? «Fora de València ens han tractat molt bé. Ací el provincialisme ho llança a perdre tot. No poden pensar en nosaltres com en uns artistes. Els mitjans de comunicació d'ací no saben mai de què va. Nosaltres som massa escandalosos per a ells. Som massa.» La Merxe no es deixa enganyar ni poc ni molt.

La nit dels Octubre, la Merxe va tenir una intervenció molt encertada. Què pensa del divorci i de l'avortament? «Sobre el divorci ho tinc molt clar. És millor no arribar a casar-se. I si no ens donen l'oportunitat de divorciar-nos, no ens casem. El mal és per als qui estan ja casats, clar. Jo, per l'avortament tinc una contestació: cada dona pot fer amb el seu cos el que vulga. Eixa és la seua llibertat.» Insistim sobre el tema de la dona. Per què no tenen un paper més important en l'art, en la cançó, en la música? «Les dones no triomfen com cal per la *macheria* que domina l'ambient. N'hi ha molta burrera masculista. La societat és un búnker masculista.»



# "La falc i el Martorell"

Aún no son las siete cuando suena el timbre. Abro la puerta somnoliento y es un fontanero.

—Revisión extraordinaria de cañerías —me dice, entrando decidido. Cuando reacciono ya ha terminado. Se marcha gritándome:

—Es gratis.

Oigo muchas voces en la calle. Los bares ya están abiertos. Bajo a tomar un café. El camarero me lo pone, me pela el azúcar, echa el terrón en la taza y remueve.

—Hay que trabajar más —explica con una sonrisa.

Termino mi café. El camarero sale de detrás del mostrador, me cepilla la cazadora e intenta peinarme. Salgo a la calle.

A las puertas de varios establecimientos aún cerrados se agolpan sus empleados, aporreando las persianas metálicas.

—¡Queremos trabajar más! ¡Queremos trabajar ya!

No entiendo nada y pregunto.

—Pero, hombre, ¿usted no lo ha leído? Abril Martorell ha dicho que hay que trabajar más, aunque sea gratis. Por fin sabemos cuál es el problema. Trabajaremos más, aunque sea gratis.

—Es que yo ya trabajo casi gratis.

—Pues trabaje más —me increpa un metalúrgico—. Si lo que le pasa a la economía es que trabajamos poco, vamos a trabajar todos hasta reventar. ¡Por Lenin que vamos a hacerlo!

Conmovido, llamo por teléfono al Decano.

—¿Qué pasa? —pregunta dormido y alarmado.

—Sóc Marqués. Que vull més classes...

El decano me cubre de improperios, yo le llamo traidor y al grito de «La historia me absolverá» me encamino hacia la Facultad. Es un espectáculo grandioso. Comienza a amanecer y pasan y pasan camiones, autobuses y coches con obreros, que cantan «Sixteen Tons» y la canción de los enanitos del bosque. Yo aprovecho los semáforos como punto de apoyo para ir escribiendo artículos mientras cambian las luces.

Los alumnos becarios de los colegios de la zona también golpean las puertas. Hay quince de Guadalaviar, treinta de El Pilar y tres de García Hernández. Quieren clase. Me encaramo a una farola y explico sucesivamente las oraciones compuestas, la obtención del sulfúrico y los ríos de Nueva Zelanda. Me sale un churro, pero los estudiantes están entusiasmados y me apuntan. Al fin los del García Hernández han sacado de la cama al Jaume, que vive cerca, y

éste empieza a exponer a Hegel con un solo ojo abierto. Yo sigo mi camino hacia la Facultad.

Cuando llego ya tengo doce artículos para «Valencia Semanal». Llamo a la Redacción, pero no hay nadie. ¡Vagos! ¡Apátridas! Envío los artículos por correo, poniendo en letras bien visibles: «Más gratis que nunca». Empiezo a confeccionar las farmacias de guardia para LP; no creo que en un momento así sean tan sectarios como para no publicármelas.

En la Facultad me pego con Joan Soler, que quiere dar matemáticas a los que están en el bar. Gano yo, lanzándole una de las diecisiete bandejas que lleva Angel en cada mano. Magnánimo acepto que daremos clase simultáneamente; desde ángulos opuestos: yo a las orejas izquierdas y él a las derechas.

A mediodía, mientras sigo dando clase con la boca llena, llegan a la Facultad los piquetes de sobretrabajo de la construcción, que han acabado todos los ladrillos disponibles. Llegan noticias de similares movilizaciones en todo el País. En Cataluña y Euzkadi, más concienciadas, es la apoteosis de la productividad. Los administrativos con una mano rellenan albaranes y con la otra riegan las máquinas de los obreros para que no se pongan al rojo. Van llegando más obreros y estudiantes para hacer una asamblea conjunta. Los del metal vienen recogiendo chatarra por los solares. Un cura progre ha celebrado ya veintitrés misas y está algo trompa. La asamblea aprueba este comunicado.

«Siguiendo las consignas de Abril Martorell, el pueblo trabajador se ha lanzado a sobretrabajar gratis para salvar la economía de la crisis. Denunciamos la incomparecencia de numerosos empresarios y ejecutivos, así como la permanencia de los viejos horarios en las tiendas de postfín. Ante esta situación se han ocupado numerosas empresas sin otro ánimo que el de hacerlas producir. Los beneficios serán entregados a los propietarios. No obstante, si en seis meses la economía no mejora, estará claro de quién es la culpa y nos lo quedaremos todo. ¡Visca la Falc i el Martorell!»

La policía nos disuelve absurdamente.

De noche las calles están desiertas. Los trabajadores lloran de rabia. Por la tele habla Suárez. Abril Martorell ha sido cesado. Suárez explica que el ministro sólo quería decir que había que pegar la cabotada en los convenios. ¿Quiénes somos nosotros para decidir trabajar? ■